

Kokiame mieste mes norėtume gyventi? Atsakymas į šį klausimą formuojamas kaip pagrindas kiekvienam darnaus judumo mieste planui (DJMP). DJMP vizija sukuria bendrą supratimą koks miestas turėtų būti ateityje. Šiame naujienlaiškyje sužinosite apie skirtingus miestų vizijų pasirinkimus. Bet pirmiausia pradėkime apžvelgdami naujausią ENDURANCE veiklą.

Paskutinės naujienos: EPOMM modalinio pasiskirstymo duomenų bazė TEMS papildyta MaxEva duomenimis! Žiūrėkite žemiau norėdami sužinoti daugiau.

Augantis ENDURANCE tinklas

Click on the picture to enlarge

Paskutinis didžiausias renginys, kuriame pristatytas ENDURANCE, buvo pirmoji Europos DJMP konferencija Sopote, Lenkijoje. Visus pristatymus galite rasti [ENDURANCE tinklalapyje](#). Konferencijoje Europos komisija pristatė kuriamą [Europos darnaus judumo mieste planų programą](#), kuri bus integruota į esamą [ELTIS tinklalapį](#).

Kartu konferencijoje ENDURANCE nacionaliniai kontaktiniai asmenys (NKA) turėjo metinę konferenciją aptarti savo pažangą vykdant projektą. Išaiškėjo, kad daugelyje miestų vis dar sunku įtikinti vietos politikus DJMP teikiama nauda. Pilnas DJMP gairių sąrašas gali būti gana didelis ir svarbus, tačiau vis dar nėra gerai suprantama, kad DJMP yra rengiami esamos planavimo praktikos pagrindu ir rezultatais. Taip pat NKA seminare, pagal [EPOMM politikos perdavimo metodą](#), tarp šalių buvo atlikta keletas nedidelio masto politikos perdavimų.

[ENDURANCE](#) tinklalapyje yra daug miestų kurie parodė susidomėjimą DJMP arba kurie dalyvauja įvairiuose darnaus judumo miesty planavimo etapuose. ENDURANCE nacionaliniai kontaktiniai asmenys padeda šiems miestams pasidalinti patirtimi ir suteikia jiems pagalbą ieškant informacijos ar norint surengti DJMP mokymus. Taip pat jie organizuoja metinius susitikimus, siekiant aptarti temas susijusias su DJMP. Daugelis NKA pirmuosius savo renginius organizavo praeitais metais, o šiuo metu yra rengiamasi antriesiems susitikimams.

Ateities vizija

Po parengiamojo etapo (žiūrėti [DJMP gaires](#)), bendros ateities vizijos kūrimas yra pirmas pagrindinis žingsnis plėtojant tikruosius DJMP. Esminis DJMP vizijos požymis yra siekis, kad tai tęstųsi net ir pasibaigus galiojantiems teisės aktams. Švedijos mieste Lunde, darbas su DJMP (žinoma kaip LundaMaTs) prasidėjo jau 1996 metais, bet vizija ir plano tikslai yra nustatyti 2030 metams. „Savivaldybė yra politiškai valdoma organizacija ir tai gali lemti rutinos atsiradimą nustatant tikslus, pasiekiamus per kadencijos laikotarpį,“ sako vyriausias vykdomasis pareigūnas Jan-Inge Ahlfridh. „Kuo radikalesni pakeitimai, tuo toliau turite galvoti į priekį.“ ([LundaMaTs II – Pagrindinė informacija ir rezultatai](#), p. 2).

Kiekvieno miesto vizijoje atsižvelgiama į vietinės situacijos konkrečias ypatybes ir iššūkius. Bet visa tai turi sukelti apie pagrindinį klausimą – kaip užtikrinti ir pagerinti gyvenimo kokybę gyventojams ir miesto svečiams. Peržvelkime keletą ENDURANCE tinklo miestų DJMP vizijas ir procesus, kurie leido jiems priimti susitarimus šioms vizijoms įgyvendinti.

Rusė: Kaip suderinti ekonominį augimą su kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimu

Pirmasis nacionalinis ENDURANCE renginys Bulgarijoje įvyko praėjusių metų spalį. Ne mažiau kaip 16 miestų prisijungė prie Bulgarijos ENDURANCE tinklo. Vienas iš jų – Rusė.

Rusė, dėl savo turtingo kultūros paveldo ir religinės bei etninės įvairovės, yra didelės svarbos Dunojaus regiono miestas. Miestas sukūrė viziją plėtotis kaip modernus ir turistams patrauklus Europos miestas. Jie siekia kurti sąžiningą, ekonomiškai gyvybingą, ekologišką ir sveikatą skatinantį judumą bei turizmo sistemą, kartu išsaugant gamtos ir kultūros paveldą jautriame Dunojaus regione. Tuo pačiu metu, miesto plėtra turėtų sukurti naujų žaliosios ekonomikos ir ekologiškų darbo vietų

Vizija ir būtinų įgyvendinti priemonių sąrašas buvo sukurtas CSDCS (angl. The Club "Sustainable Development of Civil Society"), nacionalinio Bulgarijos kontaktinio asmens, kartu bendradarbiaujant su savivaldybės ekspertais ir Rusė energijos agentūros atstovais. Taip pat nuolat buvo konsultuojamasi su turizmo informacijos centru. Per dvi viešas diskusijas 2014 m. pavasarį, vizija ir priemonės buvo išnagrinėtos daugiau nei 100 transporto ir turizmo sektorių suinteresuotų šalių, aplinkosaugininkų ir nevyriausybinių organizacijų atstovų, kurie nustatė vystymo prioritetus. Šis procesas truko apie 9 mėnesius. Su vizija ir įgyvendinimo priemonėmis miestiečiai buvo supažindinami per savivaldybės internetinį tinklalapį, rengiamus mokymus ir pristatymus vietiniuose renginiuose bei buvo suorganizuota keletas spaudos konferencijų rodytų per televiziją ir publikuotų leidiniuose.

Lilis: Elgsenos keitimas siekiant neutralizuoti sodrumą

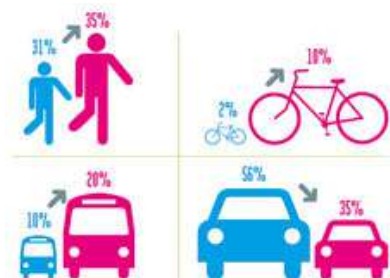
Lilio metropolijoje, Prancūzijoje, naujasis miesto transporto planas (Prancūzijos vizija pagal Europos DJMP gaires) buvo priimtas 2011 m. po 5 bendro rengimo metų. Svarbiausias proceso momentas buvo judumo „Didieji debatai“, organizuoti 2009 m. Lilio miesto bendrijos prezidento – Martine Aubry. Buvo sukviesti ekspertai, įvairios institucijos, asociacijos bei visuomenė, ko pasėkoje nutarta paskelbti „Engager la Métropole Lilloise vers la mobilité du 21ème siècle“ („Lilio metropolio 21 amžiaus judumo įsipareigojimas“). Po šio svarbaus aukšto lygio politinio įsipareigojimo buvo nustatyti miesto transporto plano tikslai ir įgyvendinamos priemonės.

Miesto vizija sukosi aplink darnaus vystymosi koncepciją, kur numatė kartu planuoti miesto gyvenamąsias teritorijas, transportą ir ekonomiką. Po pirmojo pasaulyje automatizuotos metro sistemos pristatymo 1980 – 1990 m. ir periodo per kurį buvo sustiprintas viešasis transportas paviršiuje 2000 m., esama viešojo transporto sistema turėjo būti keičiama siekiant suvaldyti didėjančią keliautojų skaičių (+50% per 10 metų).

Siekiant sukurti mažiau anglies dvideginio naudojančią metropolį, Lilis nustatė ambicingus modalinio pasiskirstymo tikslus (žiūrėti duomenis iki 2020 m. lyginant su 2006 m.).

Norint pasiekti šių tikslų, miesto transporto plane yra numatyta 170 priemonių suskirstytų pagal 6 temas. Norėdami sužinoti daugiau, žiūrėkite [Lilio puslapį](#) ENDURANCE tinklalapyje bei informacija apie „[pagrindinius miesto transporto plano elementus](#)“ prancūzų kalba.

Kaunas: Istorinio senamiesčio atgaivinimas

Kauno [Kaunas](#) (Lietuva) mobilumo vizija yra pagrįsta nauju Kauno miesto bendroju planu (2013-2023). Pagrindiniai tikslai yra: sumažinti privačių automobilių naudojimą, padidinti

viešojo transporto kokybę ir kelionių skaičių, ženkliai padidinti ir pagerinti dviračių infrastruktūrą, ir atgaivinti istorinį senamiestį įskaitant ir atnaujintą miesto parkavimo sistemą.

Kauno miesto bendrojo plano rengimo metu buvo įtrauktos viešos prezentacijos. Ankstesniai ES su mobilumu susiję projektai padėjo išplėtoti gerą bendradarbiavimą su įvairių suinteresuotų šalių bendruomenių grupėmis. „Yra keletas žiniasklaidos straipsnių ir renginių šia tema, ir dėl to kai kurios bendrojo plano sritys pritraukia didesnio susidomėjimo nei kitos, žinoma“, sako Jim McGeever iš UAB „TAEM Urbanistai“, ENDURANCE nacionalinis atstovas Lietuvoje. „Tačiau reguliarios kampanijos ir reklaminė veikla būtų didelė pagalba išlaikant visuomenės susidomėjimą, kaip plėtosis miestas 10 metų vizijoje. Tai tikrai ta sritis, kurią mes esame suinteresuoti patobulinti“

Photo by Vygintas

Drezdenas: vieningos paramos sukūrimas tarp įvairių suinteresuotųjų šalių

Round Table meeting in 2010 (Urban Planning Office)

Drezdene, Vokietijoje, plėtros procesas dėl „Transporto plėtros planas 2025plus“ (TPP) prasidėjo 2009 m. rudenį. Nuo pat pradžių „Apvalusis Stalas“ buvo pagrindinis komitetas planavimo procese. Moderuojamas nepriklausomo planavimo biuro, jis susidėjo iš 46 organizacijų atstovų, profesinių asociacijų, kontorų, šalininkų, miestų administracijos ir visų miesto tarybos atstovų. Buvo sudarytos 4 dirbančios grupės, pagal panašaus pobūdžio apvaliojo stalo narių idėjas ir požiūrį:

- Miesto administracijos TPP projekto grupė;
- Viešojo transporto tiekėjų grupė;
- Kiti visuomeniniai interesantai ir miesto kokybės grupė;
- Eismo ir transporto verslo asociacijos.

Kiekviena darbo grupė plėtojo savo vizijas. Po 4 mėnesius užtrukusios diskusijos, kurios metu vyko bendravimas tarp grupių, Apvalusis stalas bendru sutarimu priėjo prie vieningos visų suinteresuotųjų šalių vizijos. 2011 m. Drezdeno miesto taryba priėmė viziją su kai kuriomis modifikacijomis.

Ši vizija, **‘Drezdeno ateities tikslai eismo plėtrai’**, yra Drezdeno DJMP plėtros pagrindas. Vizijoje turima omenyje, kad transportas nėra skirtas tik vežti, bet laikoma, jog jis pagerina gyventojų mobilumą, palaiko ekonomiką ir kelia sąlygas laisvai rinktis transporto rūšis. Vizijoje pabrėžiamas balansas tarp ekonomikos, ekologijos ir visuomenės aspektų, ir taipogi atviro planavimo proceso, kuris yra grįstas konsensusu. Vizija buvo paviešinta per tinklalapius, oficialius žurnalus, specialius TPP laikraščius ir visuomeninius diskusijų forumus.

Naujienos iš susijusių projektų

Gegužę pasibaigė projektas **CASCADE**. Projektas rėmė dalinimąsi patirtimi ir gebėjimų stiprinimą vietiniu lygmeniu tarp miestų, kad sumažintų atsilikimus tarp miestų energijos vartojimo aktyvumo ambicijų ir realybės. Projekto tinklalapis turi **priemonių rinkinį** organizuojant dalinimosi mokymus tarp miestų ir **gerosios praktikos kolekciją**. Keletas renginių:

- **Varšuvos transporto vizija** (Lenkija)
- **Burgo viešojo transporto vizija** (Bulgarija)

- **Tyne ir Wear vietinio transporto planas (GB)** – 5 vietinių valdžios institucijų bendradarbiavimas

Paskutinės naujienos: patobulintas TEMS

EPOMM pradėjo gerinti **EPOMM modalinio pasiskirstymo įrankiai (TEMS)**.

- Dabar yra geriau išaiškinta, kodėl modalinis pasiskirstymas yra toks svarbus ir kodėl TEMS yra labai reikalingas lyginant ir vertinant pokyčius;
- Žemėlapis dabar turi žymeklius, kurie suteikia geresnę apžvalgą;
- Jūs galite **palyginti ir eksportuoti** visus miestus duomenų bazėje – tai labai gerai analizei;
- Jūs turėtumėte lengvai surasti modalinį pasiskirstymą per paiešką, tiesiog suveskite miesto vardą ir “modalinis pasiskirstymas”;
- Kai **įkeliate** duomenis, galite teikti konkrečią informaciją apie tyrimo objektą ir metodus, kad ateityje palyginamieji duomenys būtų patikimesni;
- Kai kurios akivazdžios duomenų klaidos buvo pašalintos ir kai kurie nežymūs patobulinimai naudojimo praktiškumui buvo įgyvendinti.

Kitame žingsnyje šalys ir miestai (tikėkimės iš ENDURANCE tinkle) turėtų įkelti duomenis apie trūkstamus miestus (daugiau kaip 50% visų miestų, kuriuose yra 100000 gyventojų, jau yra, bet tai reiškia, kad dar trūksta beveik 50%). EPOMM šalys narės padarė veiksmų planą, kad TEMS būtų geriau žinomas bei įkeltų trūkstamus ir modalinio pasiskirstymo miestų bei šalių duomenis.

EPOMM taip pat dirba tobulinant **įvertinimo ir lyginamąją priemonę MaxEva** – daugiau apie tai kitame elektroniniame atnaujinime.

Monitoringas labai naudingas artėjančiam **DJMP-apdovanojimais** su tema “įgyvendinimo stebėseną, siekiant pagerinti DJMP”, žr. žemiau.

Artėjantys renginiai

- **DJMP apdovanojimai (10 000 Eurų)**
Paraiškų pateikimo terminas 2014 lapkričio 3 d.
[Detalės čia](#)
- **eBRIDGE konferencija miestų eMobilumas 2020**
2014 Spalio 7-8 d. Berlynas, Vokietija
[programa](#) ir www.ebridge-project.eu
- **Seminaras kombinuotasis mobilumas**
2014 Spalio 20 d. Hanoveris, Vokietija
<http://www.uitp.org/growing-integrated-mobility-market>
- **Walk 21**
2014 Spalio 21-23 d. Australija, Sidnėjus
<http://www.walk21.com/conferences/sydney.asp>
- **Annual Polis konferencija**
2014 lapkričio 27-28 d. – Madridas, Ispanija
<http://www.polisnetwork.eu/events2/polisconference/2014conference>

Dėl kitų renginių eikite čia **EPOMM kalendorius**.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union